

En strategisk indsats for sundhedsinnovation

- Hurtigere fra idé til indkøb og implementering

Indledning

Sundhedsinnovation er afgørende for at sikre en moderne og effektiv sundhedssektor. Der er behov for nye løsninger, der kan bidrage til at imødekomme velkendte problemer som fx kapacitetsudfordringer, ulighed i sundhed og udfordringerne med markant flere ældre og flere multisyge. Samtidig har udvikling af nye løsninger til sundhedssektoren et stort vækstpotentiale - ikke blot i Danmark, men i hele verden.

Nordjylland har en unik mulighed for at blive et førende område inden for sundhedsinnovation, men det kræver en målrettet strategisk indsats. Dette oplæg præsenterer en sådan indsats og kommer med forslag til tre konkrete aktiviteter, der vil styrke Nordjyllands position inden for sundhedsinnovation og skabe betydelig værdi for borgere, sundhedsprofessionelle og erhverv.

Den strategiske indsats for sundhedsinnovation skal supplere den forskning og udvikling, der sker i sundhedsvæsenet ved at demonstrere, hvordan offentlige og private aktører kan udvikle og implementere nye løsninger hurtigere og mere hensigtsmæssigt.

Dette forslag bygger på de igangværende aktiviteter inden for rammen af den eksisterende bevilling til Danish Life Science Cluster, men styrker samarbejdet mellem kommuner, region, videninstitutioner og erhvervsliv om innovation inden for sundhedsområdet og foreslår samtidig, at den aktuelle bevilling i 2024-25 forlænges til 2027 og udvides i årene 2025-27 med 500.000 kr. pr. år til en pulje, der skal medfinansiere konkrete samarbejdsprojekter.

BRN kan på den måde styrke bidraget til udvikling af den nordjyske sundhedsvæsen, styrke erhvervslivets konkurrenceevne inden for sundheds- og velfærdsteknologi samt skabe rammebetingelser for bedre trivsel i Nordjylland.

Formål

Formålet med den strategiske indsats er at understøtte, accelerere og skalere innovationsprocesser, så nye løsninger kommer hurtigere fra behovs- og idéstadiet og frem til indkøb og efterfølgende implementering. Dette vil typisk foregå i et samarbejde mellem offentlige og private parter, også kaldet OPI.

BRN har siden 2021 understøttet vækstskabende aktiviteter inden for sundhedsområdet, som f.eks. konferencen "Når Innovations Lykkes", videndelingsnetværk, arrangementer og konkrete OPI-samarbejder. Indsatsen i dette beslutningsoplæg er det næste naturlige skridt og lægger op til en mere systematisk og struktureret indsats, der skal medvirke til at gøre Nordjylland til demonstrationscenter for udvikling, test, acceleration og skalering af nye sundhedsløsninger.

Der foreslås en indsats bestående af følgende hovedaktiviteter:

1. Understøttelse af Nordjylland som et professionelt test- og udviklingsområde
2. Match af behov og ideer/nye løsninger
3. Understøttelse af implementering

Indsatsen skal koordinere og styrke eksisterende initiativer i hele regionen med henblik på at skabe størst mulig effekt for både borgere, virksomheder og det offentlige sundhedsområde. Det forudsætter blandt andet, at region og kommuner bringer deres indkøbsfunktioner i spil og fokus på, at initiativerne skal føre til konkrete løsninger i driften. Indsatsen kan bygge videre på eksisterende initiativer, som f.eks. netværket af velfærdsteknologiske konsulenter, projektsamarbejder og det nylige initiativ Life Science City Aalborg.

De ønskede resultater af den strategiske indsats skal være:

- **Etablering af et fælles set-up for test og OPI:** Indsatsen vil over projektperioden skabe en selvstående struktur mellem eksisterende enheder i det nordjyske økosystem for sundhedsinnovation, som kan sikre udvikling af sundhed, trivsel og erhvervsvækst.
- **Etablering af et overblik og pipeline af OPI-projekter:** Specielt skal indsatsen skabe en pipeline af OPI-projekter inden for digitale sundheds- og velfærdsløsninger, som kan styrke implementering af det nordjyske eSundhedsvæsen.
- **Hjemtagning af midler til OPI:** Den strategiske indsats geares med eksterne midler og understøtter, at Nordjylland får en passende del af en kommende national pulje til investeringer i sundhedsvæsenet.

Nedenfor beskrives og uddybes de enkelte hovedaktiviteter og forventede resultater.

Eksempel på OPI-projekt: HUGIN FiNDR og Hjørring Kommune

HUGIN FiNDR er en nordjysk udviklet teknologi, der hjælper til at forebygge indlæggelser og komplicerede og sygdomsforløb ved tidligt at identificere borgere, der har behov for en særlig indsats.

HUGIN FiNDR sorterer digitalt alle kommunens hjemmeplejemodtagere for højeste til laveste risiko for indlæggelse indenfor 30 dage ud fra de observationer, som SOSU-hjælpere og assistenter allerede foretager. Det giver sygeplejersker mulighed for at gennemgå listen ugentligt med de borgere, der har højest risiko for indlæggelse og kan vurdere, om der er brug for ekstra hjælp eller pleje. Ca. 70% af borgere, som modtager hjemmepleje har et øget behov for hjælp efter at de bliver udskrevet fra sygehuset. Ved at identificere disse borgere rettidigt, kan der sættes ind med den rette indsats inden situationen forværres for borgeren. En tidlig indsats skaber naturligvis stor værdi for borgeren, men både kommune og hospital høster gevinst ved at undgå plejkrævende indsatser og indlæggelser.

HUGIN FiNDR er udviklet i et OPI-samarbejde mellem Hjørring Kommune og HUGIN EXPERT A/S, som har modtaget støtte fra Danish Life Science Clusters (DLSC) pulje Sundhedsteknologisk Service Program. Teknologien er p.t. ved at blive skaleret ud i flere danske kommuner.

Hovedaktivitet 1: Nordjylland som et professionelt test- og udviklingsområde

Denne aktivitet fokuserer på at etablere Nordjylland som et førende test- og udviklingsområde for sundheds- og velfærdsteknologiske løsninger. Formålet er at skabe en systematik og understøtte et miljø for samarbejde, hvor nye løsninger kan afprøves og udvikles i samarbejde med sundhedsprofessionelle, patienter/borgere og virksomheder.

Konkrete aktiviteter:

- **Overblik over sundhedsinnovation i Nordjylland og udarbejdelse af roadmaps til virksomheder:** Beskrivelse af regionens forskellige testfaciliteter, laboratorier og innovationsmiljøer i roadmaps for at lette virksomhedernes adgang til test af nye sundhedsteknologier og for, at de rette aktører kan finde hinanden.
- **Fælles set-up for test og OPI-værktøjskasse:** Udvikling af et fælles set-up for test. Her kan virksomheder henvende sig og blive matchet med relevante samarbejdspartnere. Kommuner og hospitaler kan koordinere testforløb og derved undgå overlap. Der skal desuden udarbejdes en fælles værktøjskasse med instrumenter, der kan understøtte innovationsprocesserne. Værktøjsskassen kan fx bestå af standardaftaler, inspirationscases samt fælles forståelse og håndtering af juridiske udfordringer ved OPI-projekter.
- **Mikroafprøvninger, pilotprojekter og projekter i stor-skala:** Koordinering og gennemførelse af forløb, hvor nye løsninger testes i praksis og kobles på indkøb og implementering. Der kan både være tale om små mikroafprøvninger, hvor der ikke er langt til gevinstrealisering og stor-skala projekter.

Forventede resultater:

- Kompetenceudviklingsforløb for offentlig-privat innovation, f.eks. inden for jura, living labs, offentlig-privat innovationssamarbejde mv. hvor både virksomheder og offentlige aktører kan deltage.
- Koncept for bæredygtig struktur for Nordjylland som demonstrationscenter

Eksisterende aktiviteter, der kan indgå:

- NIL - "Når Innovation Lykkes". Stor innovationskonference, hvor offentlige og private aktører mødes om innovation. Konferencen spreder allerede i dag budskabet om, at Nordjylland er en region, der vil sundhedsinnovation, test og samarbejde.
- Eksisterende OPI-projekter: Der er allerede en række eksisterende nordjyske projekter, der med fordel kan tænkes ind i en fælles systematik omkring OPI.

Hovedaktivitet 2: Match af behov med ideer/nye løsninger

Denne aktivitet fokuserer på systematisk match mellem behov i sundhedsvæsenet og nye løsninger, specielt fra det tværsektorielle område og strategiske sundhedsindsatser. Målet er at identificere ideer og løsninger, der imødekommer de mest presserende og skalerbare behov.

Konkrete aktiviteter:

- **Efterspørgselsdrevet matchingsaktiviteter:** Gennemførelse af arrangementer (workshops, demodage, markedsdialoger), hvor iværksættere/virksomheder mødes med behovsejere i sundhedssektoren om nye løsninger, ideer og behov. Det sker allerede i nogle sammenhænge, f.eks. omkring forebyggelse af dehydrering, som kan styrkes på flere områder i sundhedssektoren og på området for mental sundhed, hvor der er afholdt og er planlagt aktiviteter, hvor offentlige behovsejere og virksomheder mødes.
- **Hjælp til konkretisering og validering af behov:** Facilitering af processer, hvor behov konkretiseres og valideres og hvor der foretages en vurdering af behovets omfang. Dette kan indebære samarbejde med eksperter og kræver inddragelse af brugere og praksis.

- **Identifikation af projekter:** På baggrund af matchingsaktiviteter og behovsvalidering identificeres mulige OPI-projekter, innovative offentlige indkøbsprojekter eller implementeringsprojekter. Typen af projekt afhænger af, hvad der er behov for i den konkrete situation.

Forventede resultater:

- 3 matchmaking arrangementer med fokus på digitale sundheds- og velfærdsløsninger
- Opbygning af porteføljeoverblik over væsentlige OPI-projekter i Nordjylland

Eksisterende aktiviteter, der kan indgå:

- Samarbejdsforum, hvor offentlige og private aktører inden for sundhedsinnovation mødes i et netværk med henblik på at blive bedre til OPI og offentlig-Privat samarbejde.
- Gennemførelse af Behovs-bazar i regi af Erhvervsfyrtårn Life Science.
- Aktiviteter i kommunale og regionale innovationsenheder, f.eks. i Innovationsklinikken, der sammen med bl.a. Thisted Kommune, Vesthimmerlands Kommune og Jammerbugt Kommune sætter fokus på at reducere forebyggelige indlæggelser ifm. dehydrering.

Hovedaktivitet 3: Understøttelse af implementering af nye løsninger

Der er ikke tale om innovation før løsningen skaber en reel værdi. Derfor er et fokus på forudsætninger for succesfuld implementering afgørende for at sikre, at nye teknologier og metoder bliver integreret i daglig praksis.

Konkrete aktiviteter:

- **Tilpasning af digitale sundheds- og velfærdsløsninger:** Gennem OPI-projekter tilpasses eksisterende løsninger til nordjyske forhold, hvorved udbuddet af relevante produkter øges.
- **Udvikling af business cases for nye løsninger:** Hjælp og samarbejde om udvikling af solide business cases for nye teknologier. Det skal kunne dokumenteres, at løsningerne virker og skaber effekt. Både den offentlige part og virksomhederne, skal kunne vise, at en løsning har positiv effekt på flere områder som f.eks. behandling og pleje, økonomi, arbejdsmiljø og bæredygtighed.
- **Kobling af udbudsprocedure/indkøbsovervejelser:** Anvendelse af innovative offentlige indkøbsmodeller i innovationsprocessen, så juridiske benspænd undgås.

Forventede resultater:

- 5 - 10 gennemførte OPI-projekter med ekstern finansiering
- 5 - 10 Business Cases på digitale sundheds- og velfærdsløsninger
- Et gennemført indkøb (fra behov til implementering)

Eksisterende aktiviteter, der kan indgå:

- Samarbejdsforum, hvor offentlige og private aktører i netværk drøfter best practice for OPI og implementering

- Erfaringer fra projekt "Sammen om nye løsninger for inkontinens", hvor en række kommuner er gået sammen i et udviklingsprojekt, hvor ambitionen er, at det resulterer i et innovativt offentligt indkøb (IOI).

Organisering

Realisering af disse aktiviteter kræver et tæt samarbejde og forpligtelse mellem såvel offentlige som private aktører – både i sundhedssektoren og på vidensinstitutionerne. Danish Life Science Cluster vil fortsat være bevillingshaver og skal drive og facilitere indsatsen.

Indsatsen forankres fortsat i den regionale følgegruppe, der består af administrative beslutningstagere fra de nordjyske kommuner, de nordjyske vidensinstitutioner og Region Nordjylland. Følgegruppen kan eventuelt udvides, herunder med repræsentanter fra det nordjyske erhvervsliv. Som i den gældende bevilling udarbejdes en resultatkontrakt mellem BRN og DLSC; Følgegruppen tager ansvar for implementering af resultatkontrakten.

Følgegruppen nedsætter en arbejdsgruppe, der mere konkret skal bidrage til gennemførelse af de skitserede aktiviteter.

Økonomisk ramme

For at understøtte realisering af indsatsen foreslås det, at den eksisterende bevilling udvides med kr. 500.000 pr. år til en pulje, der kan medfinansiere konkrete OPI-aktiviteter, f.eks. gennem frikøb af kommunale medarbejdere. Beslutning om tildeling af puljemidler træffes af den regionale følgegruppe.

Budget

Aktivitet	2025	2026	2027	Total
Realisering af årlig handleplan for indsatser	1,0 (bevilget)	1,0	1,0	3,0 mio. DKK
OPI-pulje	0,5	0,5	0,5	1,5 mio. DKK
				4,5 mio. DKK

Det foreslås, at den eksisterende bevilling forlænges til også at omfatte 2026 og 2027. Samtidig lægges der op til at etablere en OPI-pulje med et årligt budget på 0,5 mio. kr. Denne pulje skal anvendes til at understøtte de tre hovedaktiviteter. Det kan f.eks. være til frikøb af kommunale medarbejdere til konkrete OPI-projekter, hjemtagning af midler eller til kompetenceopbygning hos økosystemets aktører.

Den samlede udvidelse af bevillingen til udgangen af 2027 udgør 3,5 mio. kr., hvoraf den foreslåede pulje udgør 1,5 mio. kr.

Det forventes at der kan tiltrækkes eksterne midler på ca. 10 mio. kr. i løbet af projektperioden.

Handlingsplan for 2025

Som hidtil udarbejdes en årlig handlingsplan inden for rammen af resultatkontrakten. I 2025 lægges flest resurser i initiativer under Hovedaktivitet 1.

	Aktivitet	Forventet allokering i pct.
H2	Efterspørgselsdrevet matchingsaktiviteter Behovs-bazar i regi af erhvervsfyrtårn Life Science Identifikation og scoping af projekter	20%
H1	Gennemførelse af NIL 2025 – BRN medfinansierer DLSC timer i forbindelse med tilrettelæggelse og gennemførelse	10%
H1-H3	OPI-pulje til medfinansiering af konkrete aktiviteter	33%
H1	Overblik over sundhedsinnovation i Nordjylland og udarbejdelse af roadmaps til virksomheder Fælles set-up for test og OPI-værktøjskasse Samarbejdsforum: Videndelingsnetværk om OPI	30%
H3	Udvikling af business cases for nye løsninger (OPI-projekter gennemføres inden for egen økonomi)	7%

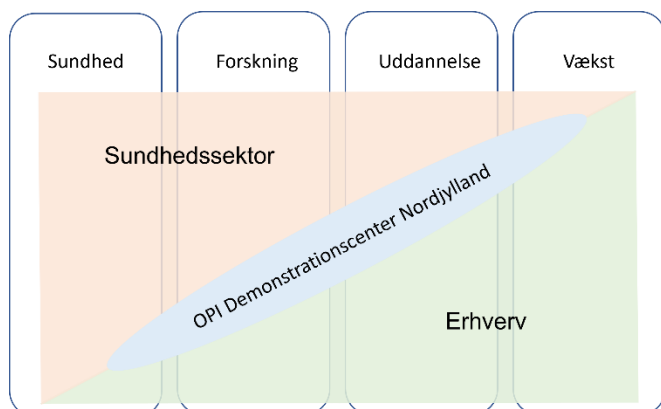
Baggrund for forslag til styrket strategiske indsats vedr. sundhedsinnovation

På BRNs bestyrelsesmøde 1. december 2023 blev det besluttet, at den regionale følgegruppe for samarbejdsaftalen mellem Danish Life Science Cluster (DLSC) og Business Region North Denmark (BRN), skal udarbejde et forslag til en bredere indsats for sundhedsinnovation i Nordjylland. Dette notat beskriver forslag til en regional og erhvervsrettet strategisk indsats for sundhedsinnovation.

Følgegruppen for den regionale samarbejdsaftale har til udarbejdelse af notatet indhentet viden og feedback fra uddannelsesinstitutionerne, nordjysk netværk for velfærdsteknologi, erhvervsfremmeaktører, og et udsnit af de nordjyske kommuner.

BRN har med økonomisk tilskud til DLSC siden 2022 investeret i en række tiltag, der understøtter innovation på sundhedsområdet. Det drejer sig blandt andet om aktiviteter, der udvikler testmiljøerne i Nordjylland; aktiviteter hvor match-making og netværk er i centrum, samt aktiviteter hvor forsknings- og udviklingsprojekter kommer hurtigere fra idé til skalering.

Der er imidlertid behov for at se på sundhedsinnovation i et bredere perspektiv; skal nye nordjyske sundhedsløsninger, der løser udfordringerne i sundhedssektoren for alvor have luft under vingerne, kræves det, at der til de eksisterende indsatser tilføjes en erhvervs- og vækstpolitisk dimension.

Derudover er det danske sundhedsvæsen en større bevægelse i gang henimod et mere nært og sammenhængende sundhedsvæsen. Disse forandringer giver nye muligheder for at skabe udvikling og vækst inden for sundhedsområdet.

Hidtil har BRN's indsats på området for sundhedsinnovation afgrænset sig til aftalen med DLSC, der blandt andet understøtter et årligt nordjysk innovationsarrangement "Når Innovation Lykkes" med mere end 400 deltagere og facilitering af konkrete projekters vej fra idé til skalering mv. Med en bredere indsats for sundhedsinnovation tænkes der især på konkrete initiativer, der kan understøtte vækst og udvikling i virksomheder og i innovationsmiljøerne til gavn for det nordjyske sundhedsvæsen.